

«MottakerNavn»

«Adresse»

«PostNr» «PostSted»

«Kontakt»

Trondheim, 27.01.2023

Deres ref.:
«REF»

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/5265

Saksbehandler:
Kjell Vidar Seljevoll

Vedtak i klagesak om skadefelling av ulv i deler av rovvilt region 4 og 5 i Nord-Odal med flere kommuner

Vi viser til klage på Statsforvalteren i Innlandet sine vedtak datert 27. juni 2022, 4. juli 2022 og 7. juli 2022 om tillatelse til skadefelling av ulv i Nord-Odal med flere kommuner, samt utvidelse og forlengelse av tillatelsen. Klagesaken ble oversendt til oss 23. september 2022. Vi beklager lang saksbehandlingstid for saken.

Vedtak

Miljødirektoratet opprettholder Statsforvalterens vedtak.

Vedtakene er fattet etter rovviltforskriften § 9 og forvaltningsloven § 34 fjerde ledd.

Dere kan ikke klage på vedtaket.

Bakgrunn for saken

Odal beitelag søkte 24. juni 2022 om tillatelse til å skadefelle 1 ulv. Dette med bakgrunn i to nylig påviste skader av ulv på sau og en ubekreftet observasjon av ulv i samme området fem dager tidligere. Statsforvalteren gav tillatelse til felling samme dag. Fellingslederne i Stange og Nord-Odal ba om utvidet fellingsområde 2. juli, området ble utvidet samme dag. Odal beitelag søkt om forlengelse av tillatelsen 7. juli. Det var da funnet og undersøkt ytterligere 14 sauer drept av ulv i området, og søknaden om forlengelse ble innvilget.

En ulv ble felt i samsvar med tillatelsen i Våler kommune den 14. juli 2022.

Klagene deres

Aktivt rovdyrvern (ARV) er i sin klage uenig i at det skal gis skadefellingstillatelse i de aktuelle situasjonene. ARV mener at det må påregnes noe skader av streifende ulver, og at andre forebyggende tiltak bør benyttes for å forhindre skade fra ulv. Det påpekes også mange sauer dør av andre årsaker enn ulv. Og videre at dagens skadefellingspraksis truer bestandens overlevelse.

NOAH uttrykker stor bekymring over at det i det hele tatt tillates skadefelling av ulv som er en kritisk truet art på norsk rødliste. NOAH argumenterer for at vedtaket ikke er tilstrekkelig skademotivert, at andre tilfredsstillende løsninger ikke er tilstrekkelig vurdert og at tillatelsen må stanses inntil genetisk status til den aktuelle ulven er avklart. Videre ber NOAH om at vedtak om dispensasjon for bruk av løs på drevet halsende hund til fellingsforsøket omgjøres.

Det vises til klagen i sin helhet.

Statsforvalterens behandling av klagen

Statsforvalteren i Innlandet (SFIN) har gitt sine vurderinger av klagepunktene ved oversendelse av saken. Det konkluderes med at det ikke er kommet frem nye momenter som etter deres vurdering gir grunn til å endre vedtaket og saken er av den grunn oversendt til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Det vises til Statsforvalteren i Innlandet sine vedtak og oversendelsesbrevet i sin helhet.

Miljødirektoratets vurderinger

Klagen er fremsatt innenfor klagefristen for vedtakene. Vi har ikke gått nærmere inn på vurderinger av klagenes rett til å klage over vedtaket, men tatt samtlige tre klager opp til behandling.

Saken er behandlet grunnlag i naturmangfoldloven §§ 18 og 77 og rovviltforskriftens §§ 1, 3 og 9. Direktoratet legger, i henhold til naturmangfoldloven § 7, prinsippene i lovens §§ 8-10 og 12 til grunn som en integrert del av avgjørelsen. Også forvaltningsmålet for arter i § 5 er trukket inn i den skjønnsmessige vurderingen av saken. Det samme gjelder § 14 om andre viktige samfunnsinteresser. Prinsippet i lovens § 11 anses ikke som relevant i denne saken, fordi det ikke er aktuelt å stille fordyrende vilkår.

Miljødirektoratet viser til Statsforvalteren i Innlandet sine vedtak datert 27. juni 2022, 4. juli 2022 og 7. juli 2022, samt vurderingene knyttet til klagesaken i oversendelsesbrevet datert 23. september 2022, og vi tiltrer i det vesentlige statsforvalteren sine vurderinger av saken.

Bestandens overlevelse

Vurderingen av hvorvidt uttaket vil gå ut over bestandens overlevelse er vurdert av Rovviltnemndene i region 4 og 5 i første instans i vedtak 2. mai 2022 og av Klima- og miljødepartementet i andre instans i vedtak 7. juli 2022, ved fastsettelse av den betingede kvoten for skadefelling av ulv i region 4 og 5¹. Vi går derfor ikke noe nærmere inn på dette her.

Skadepotensial

Områdene der det ble registrert skader av ulv 24. juni 2022 er utenfor ulvesonen, og i henhold til prinsippet om differensiert forvaltning skal det være en lav terskel for å tillate felling av skadegjørende rovvilt i beiteprioriterte områder.

Et element for iverksetting av en skadefelling er at det foreligger kadaver eller skader som kan undersøkes og påvises tatt av rovvilt, og at skadene ser ut til å kunne fortsette. Dersom det er

¹ <https://miljovedtak.no/Vedtak5%C3%B8k/VisSak?sakid=48981>

sannsynlig at skadene vil vedvare og det ikke er andre rimelige forebyggende tiltak som kan iverksettes, vil skadefelling kunne gis. I særskilte tilfeller kan skadehistorikken og skadepotensialet være så omfattende og sannsynlig, at uttak uten direkte forutgående skade kan vurderes. De mulige fremtidige skadene må i så fall kunne oppstå innen kort tid.

Miljødirektoratet tiltrer SFIN sin vurdering av at det 24. juni forelå et stort potensial for fremtidige skader i det aktuelle området dersom en ulv skulle fortsette å oppholde seg der. Dette sett i lys av erfaringer fra andre situasjoner der streifende ulv har kommet inn i beiteprioriterte områder på denne tiden av året.

Andre tilfredsstillende løsninger

Det følger av naturmangfoldloven § 18 andre ledd at vedtak etter bestemmelsens første ledd bokstav a til f bare kan treffes hvis formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. I vurderingen av dette vilkåret vil prinsippet om arealdifferensiert forvaltning, som blant annet følger av rovviltforskriften, av rovviltnevnens regionale forvaltningsplaner, og Stortingets vedtak om ulvesone - veie tungt.

Miljødirektoratet tiltrer Statsforvalterens vurderinger knyttet til mulighetene for å sette inn andre forebyggende tiltak for å forhindre fremtidig skade av ulv, og at det i den aktuelle situasjonen ikke var andre tilfredsstillende forebyggende løsninger enn å iverksette skadefelling.

Genetisk dokumentasjon

Det lar seg ikke gjøre å holde rede på et hvert individ av ulv i den skandinaviske ulvebestanden til enhver tid, men avtalene som er inngått med svenske myndigheter om å gjensidig informere hverandre dersom DNA fra genetisk verdifulle ulver registreres, er inngått for å øke mulighetene for å skjerme slike individer fra felling. Det foreligger dog ikke noe absolutt krav om at dyret skal identifiseres med DNA før det kan åpnes for skadefelling. Men det er en føring om at det, så langt det er mulig, gjennomføres forsøk på innsamling av DNA-prøver for identifisering av genetisk status før det fattes vedtak om felling.

Det er dermed viktig at statsforvalterne gjør en vurdering av om det kan være en mulighet for å få samlet DNA og avklart genetisk status, før vedtak om felling fattes. Samtidig vil det være nødvendig å avveie ønsket om genetisk avklaring for det aktuelle individet, opp mot den tapsrisikoen som påløper ved å utsette iverksettelse av et skadefellingsforsøk. Skader påført av ulv kan eskalere raskt, hvis felling ikke iverksettes og lykkes.

Løs på drevet halsende hund

Den 13. juli 2017 kom Regjeringen med en tiltakspakke som ville gjøre det lettere å felle ulv utenfor ulvesonen, i beiteprioriterte områder. Som et ledd i denne tiltakspakken ble det besluttet at myndigheten til å tillate bruk av løs, på drevet, halsende hund ved skadefelling på ulv, skulle delegeres fra Miljødirektoratet til fylkesmennene, (nå statsforvalterne). I brev av 14. juli 2017 fra Miljødirektoratet til fylkesmennene, ble myndigheten delegert med hjemmel i viltlovens § 35, tredje ledd. Statsforvalteren besitter følgelig myndighet til å gi dispensasjon for bruk av løs på drevet halsende hund til skadefelling av ulv.

Slipp av løs hund om sommeren, vil medføre en økt risiko for forstyrrelser/skade på annet vilt og beitedyr. Vi tiltrer SFINs beskrivelser av risikoer i vedtaket og mener også at de vilkår som er satt

for bruken av slik hund er hensiktsmessige for å bidra til å redusere risikoen for uønskede hendelser. Det er slik vi ser det viktig at statsforvalterne har en tett oppfølging med kommuner/fellingslag som får dispensasjoner, slik at en får samlet erfaringer fra de tilfellene der løs, på drevet, halsende hund blir benyttet/sluppet løs. Det å sikre at logg fra fellingsforsøk og gps-logg fra hundepileire blir overlevert til Miljødirektoratet innen fastsatt frist, er viktig for å få samlet erfaringer med de slippene som faktisk blir gjort.

Klagerett

Vedtaket er endelig, og du/dere kan ikke klage på vedtaket.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ivar Myklebust
avdelingsdirektør

Knut Morten Vangen
seksjonsleder

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I INNLANDET	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
NORD-ODAL KOMMUNE	Herredsvegen 2	2120	SAGSTUA
STANGE KOMMUNE	Postboks 214	2336	STANGE
VÅLER KOMMUNE	Vålgutua 251	2436	VÅLER I SOLØR
ÅSNES KOMMUNE	Rådhusgata 1	2270	FLISA
GRUE KOMMUNE	Postboks 94	2261	KIRKENÆR
KONGSVINGER KOMMUNE	Postboks 900	2226	KONGSVINGER
NES KOMMUNE	Postboks 114	2151	ÅRNES
SØR-ODAL KOMMUNE	Øgardsvegen 2	2100	SKARNES
EIDSVOLL KOMMUNE	Rådhusgata 1	2080	EIDSVOLL
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET	Postboks 8013 DEP	0030	OSLO
STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN	Postboks 325	1502	MOSS
Roviltnemnda i region 5	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Roviltnemnda i region 4	Postboks 325	1502	MOSS